

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

Kiadja: Az Erdélyi Ref. Egyházkerület „Egyházi Értekezlete“.

FELELŐS SZERKESZTŐ
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ref. lelkész Maros-Vásárhely.

Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egy évre 5 K — fill.   Negyed évre 1 K 25 f.
 Fél évre 2 K 70 fill   Egy szám ára 6 fill.

TARSSZERKESZT
PAAL GUSZTÁV,
 ref. koll. tanár Maros-Vásárhely.
S SZABÓ JOZSEF,
 ref. koll. vallás tanár Debrecen.

A keresztyén nővédelmi munka érdekében.

A Keresztyén Nők Világszövetsége, mely bámulatra méltó munkát fejt ki az egész világon az ifju nők megóvása s az evangélium terjesztése érdekében, 1910.-ben világkonferenciát tart Berlinben, s a nagyfontosságú ügyre való tekintettel kívánja, hogy ebben az őszes nemzetek részt vegyenek. A vizsgálgó és megvitatás tárgya: 1. az a hely, melyet a mai szociális és ipari, külmisziói és evangéliumi ébredésben a keresztyén nők világszövetségének elfoglalnia kell, 2. és az eszközök, módok, a melyek célra vezetők lehetnek.

Magyarországot az 1908.-iki londoni konferencián a budapesti Lorántffy Zsuzsanna-egylet egy tagja képviselte, a mikor is a két év múlva tartandó berlini világkonferencia előkészítését megbeszélték. Ezért most is egyletünkhöz fordult a Keresztyén Nők Világszövetsége, hogy hazánk evangéliumi egyházainak állapotáról, felfogásairól, egyleti működéséről jelentést tegyünk és a követendő módszerekről és eszközökről véleményt mondjunk.

Az említett három szempont közül az evangéliumi rész jelentését rám bízta a Nem-

zeti Keresztyén Női Szövetség elnöksége, s annak nevében szeretettel fordulok mindazon evangéliumi egyházak, nőegyletek vezetősegehez, kik az ifju nők evangélizálása és megóvása terén már dolgoztak, vagy dolgozni szándékoznak; kérek lelkiismeretes, őszinté jelentést és véleményt a körülöttük e téren tapasztalt dolgokról. Nem szükséges talán hangsúlyoznom, hogy mily nagyfontosságú éppen ránk nézve, hogy mentől szélesebb alapon és részletesen tanulmányozzuk ezeket a kérdéseket, s a nemzetünk iránt igazi evangéliumi jóindulattal viseltető Világszövetségnek megmutathassuk azt, ami házámban már van, ha még oly zsenge is a hajtás a többi nemzet terebélyes fái mellett. Melegen kérem tehát mindazokat, akik szívükön hordják az ügyet, hogy buzgón imádkozzunk az Urhoz, hogy ez az igazán áldásos működésű Világszövetség céljait mentől nagyobb mértékben elérhesse s járuljunk hozzá magunk is lelkiismeretes, pontos jóindulattal munkánkkal.

A világszövetség által kidolgozott kérdések, melyek alapján véleményünket s észleleteinket tárgyalnunk kell, alább következnek, s válaszokat rájuk kérem július 31-ig

hozzám juttatni: Budapest, VIII. Üllői-ut 16/b alá.

A vizsgálódás tárgya, alapgondolata — melyek megvitatását úgy a Világszövetség tagjaitól, mint a rajta kívül állóktól kéri a Világbizottság — a következő:

I. 1. Az ifjú nők állapota hazánkban, s milyen álláspontot foglalnak el a nap evangélium kérdéseiben?

2. Melyek azok a módszerek, melyekkel a K. N. V. segíthetne a bajokon?

3. Melyek azok a dolgok, a miket a mostani módszerekben változtatni vagy fejleszteni kellene, hogy a munka eredményes legyen?

II. 1. Az egyházak és a női keresztyén munka milyen vonatkozásban vannak egymással? Elsősorban lelkészek végzik-e gyülekezeti tagok segítségével, vagy ez utóbbiak az egyháztól függetlenül működnek-e?

2. Meddig tud az egyház az ifjú nőkre hatni? Meddig kapnak vallásos oktatást, a) a népiskola, b) a felsőbb iskolák elhagyása után?

3. Hányan élnek ténylegesen urvaesorával? Falun, városban s a különböző foglalkozások közt.

4. Milyen tekintetben nem éri el az egyház az ifjú nőket? Ez a szerint is különbözik, hogy mit nevezünk egyházi munkának.

III. 1. Melyek a főokok, a mik az ifjú nőket visszatartják attól, hogy Jézushoz jöjjenek?

2. Olyan nehézségek, melyeket a kétség és az észbeli beavatkozás okoznak?

3. Inkább külső körülmények következményei-e? Mint: nyomor, a félelem, hogy elvesztik a munkát vele, kísértés a rosszra az elégtelen kereset miatt, közöny tuleröltetés és táplálékhiány miatt?

4. A Jézustól távolmaradás legyőzhetetlen mulatság vágyban áll-e? egy bűn bizonyos miatt, melynek a fiatal nők különösen elé vannak vetve.

Ezeket a kérdéseket tekintve először meg kell különböztetnünk, mily osztályba valók, mert minden állásnak meg van a

maga különös nehézsége és kísértése, bár mindegyik egymásba vág.

a) A hivatás nélküli művelt lányok.

b) diáklányok, tanítónők.

c) üzleti és kereskedelmi alkalmazottak.

d) nevelőnők, benne-ok, apolónók.

e) cselédleányok és pincérnők.

IV. 1. Használatos módszereink közül melyek látszanak különösen sikereseknek az elveszetteket megtalálni és Jézushoz hozni?

2. Hogy jövünk velők személyes érintkezésbe?

3. Hogy kísértjük meg őket Jézushoz vezetni? a) arra kéri, hogy őt és igéjét szeressék, b) imádkozni, c) bibliájukat olvasni benne kutatni tanítani őket, d) egész életüket és egész tevékenységüket az Isten igéjének és akaratának világosságába helyezni.

V. 1. Mily mértékben érhetjük el az ifjú nőket, a kiket az egyház nem ér el?

2. Hogy hozzuk őket vissza az egyházba?

3. Hogy támogathatjuk az ifjú nőket, kik már az egyházéi?

Isten áldása legyen e neki tetsző munkán; munkatársai buzgó segítségét kéri

Orth Ambrusné,

a Lorántffy Zsuzsanna-egylet választmányi tagja

A reformáció jelentősége alkotmányos küzdelmeinkben.

Irta: Csuday Jenő dr.

(Az Ujságból 1909. április 30.)

Minden nagy eszme a megromlott társadalom talajában vert gyökeret és mikor nehéz küzdelmek közepe tette kifejlődött, áldássá vált az emberiségre nézve. A reformáció is az általános bomlás idejében lépett fel s úgy látszott, hogy egyedüli jelentősége az volt, hogy növelje az általános zavart. Így nem is csodákozhatunk azon, hogy a róm. kath. egyház vezetői e látszatot a reformációnak csirájában való megőjtésére használták fel. II. Lajos uralkodása alatt Szatmári és Szalkay érsekek 1521-ben a római pápa, mint a magyar nép jóltevője iránt való tekintetből keresztül vittek ama szigorú törvényt, a melyet „luther-ni” autem comburatur” szavakkal szoktak jelezni. Maga a törvénycikk eket mondja: „Valamennyi luteránust és pártfogóikat és azokat, kik e felekezethez ragaszkodnak, méltóztassék katholikus f. jevedelem létére a királyi felség, mint nyilvános eretnekeket és a boldogságos

szűz ellenségeit fejtétel el és az összes jóságait el-
kobzásával büntetni.

Ez azonban csak a kath. főpapságnak volt a véleménye. A nemesség az új tanok ellen hozott eme törvényt, élén Verböczy Istvánnal egészen más indokból tette magáévá: nevezetesen azért, mert remélte, e törvény segítségével megszabadulhat a gyűlöletes német udvarnokok, első sorban Brandenburgi György befolyásától s véget vetvén az idegen befolyásnak, a nemzeti kormányt megvalósíthatják. Így tehát a nemesség zömét már a legelső időben nem a türelmetlenség vezette; hanem mikor a reformációval szemben állást foglalt, ezzel egyedül a nemzetnek befolyását a kormányzatra akarta biztosítani. Mikor azonban arról győződött meg, hogy a célját nem valósíthatja meg, nem sokat törődött a törvényvel, nem is volt másra alkalmas, minthogy emléke legyen annak a kornak, a melyben másutt a vallási türelmetlenség annyi vért ontott.

Ilyen volt a helyzet, mikor Szóliman haragja Mohács mezején a királyi és seregét a sirba döntötte. A beállott zavarteljes idő első sorban a vallásujításnak kedvezett, különösen azért, mert Mohács csatáján a róm. kath. egyház hatalma is alácsúszott. Elestett két érsek és öt püspök és csak öt maradt életben. Hogy a baj teljes legyen, két király között osztott meg az ország. Az ellenkirályok közül egyik sem sietett a megürült püspökségeket betölteni, s pedig azért, mert a megürült püspökségek jövedelmére nagyon is rászorultak; szükségük is volt ezekre, hogy pártfeleiket jutalmazhassák, fegyvereseikét fentarthassák. S ha végre a királyok egyike vagy másika mégis nevezett ki püspököt, akkor meg a pápa vonakodott a kinevezettet megerősíteni, mert ha az egyik által kinevezettet megerősíti, ezzel a másik királyt trónpótlónak bélyegzi, minthogy Magyarországon csak az apostoli királynak van joga püspököt kinevezni, ilyen pedig egyszerre kétfő nem lehet. A káptalanok, szerzetesházak sora sem volt jobb, mert ezek közül is számosat pusztított el a török; mások javait pedig a világiak foglalták el.

Volt idő, mikor az ellenkirályok is törekedtek újat állítani a reformációnak; akkor azonban, mikor közöttük megindult az elkeseredett harc, inkább gondolt mindegyik trónja megszilárdítására, mint a róm. kat. vallás védelmére. Rohamosan terjedt tehát a reformáció, különösen akkor, mikor hazánk három részre szakadt. Ezzel a régi vallás iránt táplált bizalom is megingott, mert sem a pápa, sem a Habsburgok nem tudták az országot a török ellenében megvédelmezni.

A népet tehát a balsors, ami mindig az Istenhez vezet az embereket, a kat. papság hiányában annál könnyebben vezette a protestantizmus karjaiba, mert a változást kezdetben észre sem vette. Az elárvult szószeket az új tan hívei foglalták el, kiknek tanítása a nép előtt annál kevésbé tűnt fel, mert a protestáns

lelkészek, Melancthon tanácsára, a szertartásokban változást nem hoztak be, a régi szokásoktól nem tértek el. Az első időben tehát rohamosan halad a vallásujítás, bár politikai jelentősége elveszett, de e helyett mutatkozott áldásos hatása. Nemcsak felvilágosította a nemzetet, hanem külön formái szerint fűződött az egyes nemzetiségikhez.

Kálvintanát a magyarok fogadták el és elnevezték magyar hitnek, hogy magokat megkülönböztessék a lutheránus szászoktól, a kiknek vallását német hitnek nevezték.

A vallásujítás hatása egész nagyságában a XVI. százak végén és a XVII. század elején tűnt fel, akkortól mikor az ellenreformáció a vallásujítóktól is követelt szabadsággal élve, az elveszett hívek visszahódításához fogott. Kitért ekkor, hogy a lelkiismereti és vallásszabadság nagy elvei mindenütt és elentéret szültek, hogy az ellentét maga után vonta a hatalommal való visszaélést, végeredményében a katolicizmus és a protestantizmus véres mérkőzését.

Ha e mérkőzés hazánkban, népünknek türelmes jelleménél fogva oly véres alakot nem is öltött, mint a nyugati országokban, de itt is két táborra osztotta a nemzetet, a török és német pártfogáson kívül ez is tényezővé vált arra, hogy a nemzet líai két, egymás iránt ellenséges pártra oszoljanak. De még ez sem minden. E küzdelem, melyben a tettek a legkevésbé feleltek meg az annyiszor hangoztatott jelszavaknak, mindenütt csorbát ütött a nemzeti jellegben.

A míg azonban másutt csak csorbát ütött, nálunk veszélyeztette nemzetiségünket is, mit az események szerencsétlen találkozásának kell betudnunk. Másutt uralkodó és nép egy és ugyanazon nemzetnek voltak gyermekei; nálunk az uralkodó család idegen maradt s így történt az, hogy mikor az egyik fél nyerte a hatalom támogatását, úgy látszott, mintha a legszentebbertől küzdve, saját nemzetét tagadta volna meg. Az egyik fél vallásáért küzdve ez alkotmányon ejtett sebet; a másik fél védve a vallás szabadságot és alkotmányt, lázadó alattvalója lett a szent koronának.

(Folyt. köv.)

Jó tanácsok.

Tarcsafalvi Albert kolozsvári állami elemi iskolai igazgató tanító minden évben a nyári szünidő beállta előtt úgy a szülőket látja el jó tanácssal, mint a tanítványainak értékes utatvalót ad.

Ezek ebben az évben a következők:

Szülőknek.

(Gyermekek is olvashatják.)

A békesség áldást osztogat. A harag pusztít, — mint a vihar.

A harag szóval, vagy beszédes. Se abban, se ebben nincs köszönet.

A hivatal: állás. A munka: áldás. Amaz kevés- nek jut, ebben mindenkinek lehet része.

Az illetlen beszédű ember utcára hordja a szemé- tet. Sajnos, hogy ezt a szülők és iskola nehezen söpörhetik el.

Ki a tuncaságot nem ismeri öböt i élvez, többet is él.

A szülők bizonyosan tudják, hogy a pálinka a gyermekeknek (s még a nagyoknak is) testet lankasztó — leket butító méreg. Az a tulajdonsága van, hogy ronggyal takarózik.

A vesszőt lehet hajlítani, a gyermeket jóra ne- velni. Ki rossz gyermeket nevel, saját kezével veri magát.

A szülői szivben a szeretet és szigor édes test- vérek. Azonban utóbbi okosabb, barha korára nézve fiatalabb.

Ugy büntesd a gyermeket, hogy cselekedeteért szégyenüljön meg. Ha tettét megtán a, bocsáss meg neki. Az hiba volt, ez érdem.

Egy szülő se felejtse el, hogy legjobb nevelési eszköz: a jó példa.

Utravaló tanítványainkna.

(A szülők is átnézhetik.)

A nyári iskolai szünidő kezdetével rövid időre elbucsuzunk egymástól. Mi jövő feladatainkra gondo- lunk, ti jó szülőitek körében foglalatok. Óhajta- nók, hogy jó tanácsaink csendüljenek meg sokszor füleitekben. E néhány sort olvassátok át gyakran s cselekedjétek azok szerint.

Mindenekfelett: szeressétek a jó Istent, ki napon- ként megáld titeket. Imádkozzatok hozzá este, reggel. Nevét hiába ajkaitokra ne vegyétek!

Szeressétek jószág szülőiteket, kiknek legédesebb gondja a szükségleteiről való gondoskodás. Parancso- lataikat teljesíteni, gondolataikat is kitalálni igyekezze- tek. Isten után legtöbb jót ők tesznek veletek.

Becsüljétek pajtasaitokat és minden embertársá- tokat! Ismerőseiteket illendően köszöntsétek. Tegyetek jót másokkal, ha lehet. Rosszat senkivel soha.

Szokjatok idejében munkára! Ha majd szülőite- ket elveszítitek, a munka megvigasztal és kezeitekbe kenyeret ad.

Tüzzetek célt magatok elébe a nyári szünidőben! Néhány füzetet beírni, telerajzolni, pár jó könyvet vé- gig olvasni kellemes és hasznos dolog.

Válasszátok meg játékaitokat, kedvteléseiteket! Utcan álldogálni, dobálni, közhelyeken, virágban és cserjékben kárt tenni illetlen és durva eljárás.

Szülőiteknek segítsetek jó kedvvel, jó szívvél. Azután alakítsátok, faragjátok, hogy közügyességre te- gyetek szert. Jó embereknek példáját kövessétek. Szól- jatok mindig igazat, cselekedjétek jót!

Igy Isten áldása lesz rajtatok.

Azért adtuk most ez közre a „Vasárnap”-ban is, hogy úgy a szülők, mint a gyermekek tanuljanak be- lőle. Legjobb lesz a „Vasárnap” ezt a lapját egy falra kiakasztani, hogy a szülő és gyermek is több ször olvashassa el azt.

Isten igéje.

A bölcsesség igazi gazdagság

Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall?
Máté 16, 26.

Mikor pedig nagy sokaság volt együtt, Krisztus ezen példát mondá: „Egy gazdag embernek bősé- sen termett a földje. Azért magában ökoskodék, mondván: „mit cselekedjem?” Mert nincs hová ta- karnom” a termésemet. És mondá: Ezt cselekszem: Az én esüremeim lebontom és nagyobbakat építek; és azokba takarom minden gabonámat és az én ja- vaimat, és ezt mondom én az én lelkemnek: „Én lelkem, sok javaid vannak sok esztendőre eltéve; tedd magadat kényelembe, egyél, igyál, gyönyörköd- jél!” Isten pedig mondá neki: „Balgatag! ez éjjel elkéri a te lelkedet te töled; a miket pedig készi- tettél, kié lesznek? Így jár az, aki magának gyűjt kincseket, az Istenben pedig nem gazdag.” Isten az ő igazságát nem rejti el az emberek előtt. De az emberek saját cselekedeteik által homályosítják el azokat. A felkent Krisztus a zsidó népnek elegendő bizonyítékot adott, hogy ő az ígért Messiás, de az ő tanításai határozott változást kívántak az életük- ben. De ők látták, hogyha ők az Isten felkentjét Krisztust elfogadják régen gyakorolt szokásaikat, kapzsi és istentelen életmódjukat el kell majd hagy- niok. A változatlan és örökké tartó igazság elfoga- dása áldozatot kívánt. Azért nem akarták a legtisz- tább bizonyítékot, melyet Isten adott az ő Felkent- jébe, vetett hitet elfogadni. Mert attól féltek, hogy bizonyosságot nyerhetnének és megkellene térni nekik, és kényszerítetnek a saját nézeteik elhagyására. Az új szövetségnek az evangéliumnak kincse, az ut, az igazság és az élet, köztük volt, de ők a legnagyobb adományt, melyet Isten adott elvetették. Mindazon-

által a főemberek közül sokan hittek ő benne; de a Farizeusok miatt nem vallották be, hogy ki ne rekesztessenek a gyülekezetből.¹ Meg voltak győződve róla, hitték, hogy Jézus az örökkévalónak fia, de nem volt összhangzásban kapzsi vágyaikkal, őket nyilvánosan elismerni. Nem bírtak azon hittel, mely nekik a mennyei kincset biztosította volna, földi kincsek birhatása után igyekeztek. Ma is az emberek hévvel keresnek földi kincseket, de elfelejtették azon igaz mondást, van ki gazdagsága mellett koldus szegény, viszont van ki szegénységében gazdag. Világi gazdagságért, vagy hogy rangra vagy hatalomra szert

Egyháztársadalom.

Uram, tarts meg!

tegyenek, emberi rendelkezéseket állítottak az Isten követelményei fölé. Ilyeneknek az Isten áldásos ígéjének kincsei el vannak rejtve. Ha pedig homályos az új szövetségnek evangélioma: azoknak homályos, a kik elvesznek a bűn áradatában; a kiknek e világ istene megvakította a hitetlenségben elméjüket, hogy ne lássák a Krisztus dicsőséges evangéliumának vilá-gosságát, — ki az Istennek képe.² Ez azon kincs, mely a szent ígében található. S mely nemessé és

naggyá teszi az embert. Ezen kincsnek értéke felül-múlja az aranyét és ezüstét. Földi kincsek össze nem hasonlíthatók vele. Ki a bölcseséget el nem fogadja, sohasem találja meg azt. De ezen bölcseséget csak azon isteni ígékben találhatjuk, melyek az embert csak minden igazra és tökéletesre tanítják meg; a mélység azt mondja: mincsen az bennem; a tenger azt mondja: én nálam mincsen. Szinaranyért meg nem szerezhető, s ezüsttel meg nem fizethető. Nem mérhető össze Ofir aranyával, nem drága onyxszal, sem safírral. Nem ér fel vele az arany és gyémánt, aranyedényekért be nem cserélhető. Korall és Kris-

magával velle. Az ur a szolgáinak fordult és azt kérdezte: Mond csak, engem a kísértésével de mindig? Vajon a kísértés nem próbálja meg a hitet nem próbálja meg? Mielőtt a szolga megvárad-kacsra repül el a föld. Aztán megparancsolta a kacsákat hozza el: meg-meg, melyeket csak meg-össze, amellyeket megöl. Mintán a szolga meg-megtalálta ura kérdésére ép így tesz az ördög is szegény megsebesített lel-szár előbb biztosítani nyugodtan hagyhat téged. A öreg néger letele-van. Ha egy ember Istentől, hogy mind n gonosz hatal-asz által ellene, aki Istent egy ismerősöm, aki mért-tart. Egykor maga is ere-Nim sokára megterese má-or összejövettel (gyűlés) a helység falát és padló-gyűlés tartson, pálinkával-alkohol gőze ismét pálinka

Krisztus után a más-edi száradban egy ke- a király elé állítottak és hite miatt beavárolták. A gyöngyöknél.³ Azért mondja minden bölcseségnek feje Isten ígében, gazdagság és tisztesség nálam van, maradandó jó és igazság. Alljanak tehát felejtet-lenül az isteni Megváltó örökké igaz szavai minden ember előtt intelmül. Ne gyűjtsetek magatoknak földi kincseket, melyeket a rozsdá és a moly megemész-t és a melyeket a tolvajok ellopnak, Hanem gyűjtsetek magatoknak mennyei kincseket, melyet sem rozsdá, sem moly meg nem emész-t és melyet a tolvajok nem lopnak. Mert senki sem szolgálhat két urnak. Mert vagy az egyiket gyűlölni és a másikat szeretni

1) János 12, 42.

2) 2. Korth: 4, 3—4, 3) Jobb 28, 14—18. 4) Máté 6, 19-20. 24.

fogja; vagy az egyikhez ragaszkodik és a másikat pedig megveti. Az ember nem szolgálhat Istennek és a Mammonnak.⁴

Kegyesség útja.

Az ördög várhat.

Észak-Amerikában élt egy hitetlen ember, akinek egy hívő keresztyén rabszolgája volt. Egy napon vadkacsavadászatra ment ez az ur és ezt a szolgáját magával vitte. Az ur a szolgájához fordult és azt kérdezte: „Mond csak, Miért nem próbál a sátán engem a kísértéseivel és téged miért szorongat mindig? Vajjon a keresztyént kísértgeti-e csak és a hitelenti nem próbálja megejteni?”

Mielőtt a szolga megfelelhett volna, egy csapat vadkacsa repült el fejük fölött és az ur rájuk lőtt. Aztán megparancsolta a szolgának, hogy a leesett kacsákat hozza el: még pedig előbb azokat fogja meg, melyeket a csak megsebesített, azután szedje össze, amelyeket megölt.

Miután a szolga urának parancsát teljesítette, megtalálta ura kérdésére a helyes feleletet: „Uram, ép így tesz az ördög is. Azt gondolta, hogy én egy szegény megsebesített lélek vagyok és ezért engem akar elébb biztosítani. Te már az övé vagy, ezért nyugodtan hagyhat téged és várhat reád.”

Az öreg néger feleletében sok isteni bölcsesség van. Ha egy ember Istentől ujja születik, úgy látszik hogy minden gonosz hatalom feltámad ellene. Csak az álhat ellene, aki Istennek valóban gyermeke. Van egy ismerősöm, aki mértékletességi-összejöveleteket tart. Egykor maga is szegény nyomorult ivó volt. Nem sokára megtérése után szülőfalujába ment, hogy ott összejöveletet (gyűlést) tartson. És az történt hogy a helyiség falát és padlóját, amelybe belépett, hogy gyűlést tartson, pálinkával locsolták be, hogy az alkohol gőze ismét pálinka ivásra bírja.

A tanácstalan király.

Krisztus után a második században egy keresztyént a király elé állítottak és hite miatt bevádolták. A király azt követelte ettől az embertől, hogy mondjon le hitéről és tagadja meg Krisztust. De a keresztyén férfit határozottan visszautasította a felszólítást.

„Ha te ellene állasz az én akaratomnak, tömlöcbe vetlek!” rivalt rá ingerült király.

A keresztyén férfi mosolygott és azt mondta: „Tedd meg, de Krisztustól nem zárhatsz el engem, mert ő mondta: „Nem hagylok el téged.”

„Tehát elveszem javaidat és minden birtokodtól megfosztalak.”

„Az én kincseim olyan helyen vannak, amely

annyira megközelíthetetlen a számadra, hogy te oda soha se hatolhatsz be. Válaszolt a keresztyén.

Ekkor a király haragra lobban és rákiáltott: „Ugy halj meg!”

„Óh felelt a keresztyén. már negyven esztendeje meghaltam, meghaltam Krisztussal, a világ számára haltam meg, az én életem Krisztussal az Istenben van elrejtve; te el nem veheted tőlem.”

Miért tegyek egy ilyen rajongóval? sóhajtott a tanácstalan király!

Egyháztársadalom.

Felhívás a középiskolákra készülő ifjúsághoz.

Kedves barátaink!

A közületek Budapestre, vagy Kolozsvárra jövőkhöz van egy pár szavunk.

Mire levelünk odaér, Ti már egyetemi polgárok vagytok, vagy legalább is azoknak érzitek magatokat. Tietek a nagyvilág s vele az eddig annyira óhajtott, olyan szépnak rajzolt arany szabadság. Kiszabadultok az iskolából, leveritek lábaitokról az intézet porát s emelt fővel, ragyogó ideálokkal indultak kifelé „az életbe.” Mert a főiskola már félig „az élet.” Feljöttök ide, Kolozsvárra, Budapestre, s itt éltek az arany szabadsággal; belevetitek magatokat az élet forgatagába, szereztek „jó barátokat” s aztán látjátok be, hogy mindez hiábavalóság.

Mi jól ismerjük a főiskolai életet, annak minden mozzanatát s jól tudjuk, hogy fölöttébb alkalmas arra, hogy azt az édes anyai csókot, mely ott ég az arcunkon sokáig az elutazásunk után, ellelejtsük. sőt egy felhevült pillanatban letöröljük onnan. Jól tudjuk, hogy most nem hiszitek el, amit mondunk. Hiszen kifésztették magatoknak fényesen a jövőt s féltékenyen őrzitek ezt a képet; haragusztok arra, aki lerombolja bálványaitokat s szétzavarja álmaitokat. Pedig — higyjétek el — nekünk van igazunk. Kár olyan hamar lerugni az iskolaporát, letörülni az anyai csókot. Mert, ha megismerte az ember az életet, kiábrándul belőle; keresi az elhagyott reményeket s nem találja sehol. Azok a fényes ábrándképek, melyeket ti megalkottatok magatoknak szappanbuborék, színes felhő egytől-egyig, melyeket megfogni nem lehet. Az élet tanúsága ez.

Egy komoly dologgal fordulunk tehát Hozzatok. Röviden megmondva a célunk ez: komoly alapokra fektetni a főiskolai ifjúság életét. Feltárni előttetek, hogy az „élet” csábító álmain kívül van valami állandó érték, ami nincs alávetve a változásoknak, ami a legnagyobb, legkeserveesebb csalódásokból is diadalmasan emelkedik ki a Krisztusban való élet abszolút értéke. Lehetnek közületek némelyek, kik lenézőleg mosolyognak, ha erről van szó; azoknak határozottan állítjuk nem értitek, miről beszélünk! Ezt a föltétlen

értéket akarjuk mi tudótokra adni, bennetek tovább fejleszteni.

Most pedig arra kérünk, hogyha Budapestre, vagy Kolozsvárra jöttök, látogassatok fel a „Bethlen Gábor Kör”-be (Budapest, VIII. Sztkirályi-u 23. Kolozsvárt Bocskay-tér 1. I. em. jobbra.) Utóbbi helyen hivatalos helyiségünkben szept. 9-től 19 ig, naponként d. e. 9—10. és d. u. 4—5. készségesen állunk rendelkezésetekre, ha beiratkozásnál, vagy másügyben segítségre van szükségetek. Megjegyezzük, hogy az egyetemen theológián leendő beiratkozás céljából elég, ha 9-én, vagy azontul jöttök is fel Kolozsvárra. Őszinte szeretettel vár Benneteket

a Kolozsvári Bethlen Gábor Kör.

HIREK.

Olvassuk rendszeresen a Bibliát.

(Heti útmutató a Biblia-olvasáshoz.)

Hazaszeretet.

1909. JUNIUS 28. Hétfő. Igazi hazaszeretet. Zsol. 137 : 1—6.
29. Kedd. Hűség. Ezs. 7 : 1—9.
30. Szerda. Lányok. Jer. sár. 1 : 1—12.
1909. JULIUS 1. Csütörtök. Küzdelem. Bir. 7 : 15—23.
2. Péntek. Szentlélek által való szeretet. Ap. esel. 10 : 28, 34, 35.
3. Szombat. Mennyei hazánk. Zsíd. 11 : 10, 13—16
4. Vasárnap. Igazi hazaszeretet. Neh. 4 : 6, 12—15.

Miben áll az igazi hazaszeretet?

Mit tehetnek hazánkért a keresztyén szövetségek.

A Képes Szent Biblia megrendelőit tisztelettel kérem, hogy e mű megjelenésére még a j. évi július hó közepéig türelemmel lenni sziveskedjenek, a mikor is a mű szétküldése kezdetét veszi.

Tisztelettel:

Maros-Vásárhely, 1909. június 20.

Tóthfalusi József

lelkész,

a Képes Szent Biblia szerkesztője.

Urbán Reinhold, Eperjes.

könyvkereskedésében a következő könyvek kaphatók, melyeket mint jó és nagyon hasznos olvasmányokat ajánlunk kedves előfizetőinknek:

A keresztyén élet fejlődése. Irta dr. Torrey R. A., ford. Vargha Gyuláné. A londoni vallásos iratókat terjesztő társulat kiadása. kb 1-20 korona.

Mi tetszik néktek ama Krisztus felől? Irta Bettex F. 95 old. Ára 70 fillér, ajándékkiadás kb. 1 kor.

A keresztyén egyház története. Irta Kádár Géza 98 oldal. Ára 1 korona

A házasságról. Irta Schrenk E. Fordította Erpélyi László ref. lelkész. 71 oldal, csinosan füzve 80 fillér, szép kötésben 1 korona 50 fillér.

Isten ereje életünkben és munkánkban. Irta dr.

Torrey R. A. Fordította Csia Sándor 94 old. Ára csinosan füzve 1 kor, karton-kötésben 1 kor. 50 fillér.

Virágvasárnapról—Husvétig. Irta Takaró Géza ref. lelkész, 80 oldal, nagy alakban. Ára füzve 1 kor.

A szeretet evangéliuma. A szentírásból összeállította Széki Ákos. 45 old. Ára 20 fillér., csinos kötésben 1 kor.

Az igazság könyve. Irta Bettex Fr. tanár. Fordította Erdélyi László, 116 old. Ára füzve 1-20 kor., kötve 2 kor.

Vallásos költemények Kádár Géza ref. lelkész gyűjtötte össze. 326 old. Füzve 4 kor, kötve 5 kor.

Mi a kifogásod? Marschall A. utána 48 old. Csinosan füzve 30 fill., 20 drb 5 kor.

A megtérés. Irta Stockmayer Ottó lelkész, 27 old. Ára 20 fillér.

Elbeszélések.

Az örvény szélén. Elbeszélés M. v. O. után németből. 50 oldal, 30 fillér.

A kis Ruth. Elbeszélés a fiatalok és öregek számára. 49 oldal, 24 fillér.

Isten nélkül a világon. Irta Roy Krisztina. 70 oldal, füzve 40 fillér.

Az Ur kicsinyseinek egyike. M. v. O. után németből. 22 oldal, 14 fillér.

Képek Jézus életéből. Bibliai képeskönyv. 30 f.

Traktátusok.

Egy kérdés, melyre nincs felelet. Irta Modersohn E. ev. lelkész. 22 old. 1 drb. 14 fillér, 100 drb. 11 K.

Meg kell e térnünk? Kérdés, mely mindenkit érdekel. Modersohn E. után németből Nyáry Pál. 36 oldal, 14 fillér.

Megjelenve és mégis váratlanul. Irta Modersohn E. 16 old., 6 fillér, 100 drb. 5 korona portómentesen. Ki segít? Mit felel erre a Szentírás? 11 oldal 4 fillér.

Termő vagy gyümölcstelen vagy? Példázat. 8 oldal, 3 fillér.

Érzések nélkül való hit. Irta Stockmayer Ottó. 7 oldal, 3 fillér.

Az Amphitheatrumban. Irta Viebahn tábornok. 10 oldal, 2 fillér.

E négy utóbbi füzetből 100 drb. vegyesen 3 kor. Kiadványaiból szivesen küld bárkinek mutatóba vagy bizományba.

Ha még egyszer fiatal lehetnék. Egy keresztyén háznál családi ünnepélyt tartottak. Sokan voltak. Jelen öregek és fiatalok. Egyszer azt kérde valaki a társaságnak egyik tisztos öreg tagjától: Mit tenne, ha még egyszer fiatal lehetne? A jelenlevők figyelme hirtelen a felé fordult, akinek felelni kellett. És miután az megadta a választ, a társaságnak minden tapasztalt idős tagja indítatva érezte magát, hogy e fontos kérdésre, a fiatalok tanulságára, szintén feleljen valamit. A feleletek a következőképen hangzottak: 1

Ha még egyszer fiatal lehetnék, bajaimról többet mondanék el Istennek, mint az embereknek és feltétlenül megbocsájtanék mindenkinek, aki engem megbántott. 2. Én mindaddig hűséggel tartanék ki azon a helyen, ahová Isten állított engem, míg más megbízást nem kapok. Sok csalódás és keserűség ért életembe azért, mert a magam útján akartam előre törni. 3. Én kevesebbet hallgatnék. És minden törekvésem oda irányulna — hogy én mondjam az utolsó szót. Ne tegyem azt először azért, mert csunya szokás, másodsor, mert nem Isten akarata szerint való. 4. Én minden megtanulhatót megtanulnék és tudomásomat Isten dicsőségére használnám fel. 5. Én hálás szívvel és boldogan élvezném azt, amit Isten a jelenben közöl velem és a jövőt illetőleg nem szónék terveket. 6. Én szorgalmasabban tanulmányoznám Isten igéjét, mert ez az egyedüli, amire támaszkodtam az életben. 7. Én meg szeretnék bízni életemet Isten kezébe, mert csak azóta, hogy az övé vagyok, mondhatom magam boldognak.

Világ folyása.

Államtitkárok és főispánok lemondása.

Miután a kormány beadta lemondását és fölmentése küszöbön áll, az összes politikai államtitkárok is: Bolgár Ferencz, Deésy Zoltán, Hadik János gróf, Meskó László, Mezőssy Béla, Sztéryni József és Tóth János beadták lemondásukat. Fölmentésük nyomán fogja követni a miniszterek fölmentését.

A főispánok közül Budapestre hozták lemondásukat: Balla Aladár, Falussy Árpád, Gyapay Pál, Kapotsfy Jenő, Kálmán Rudolf, Kelemen Béla, Kemény Árpád báró, Batthyány Pál gróf, Dóry Pál, Fembach Péter, Sipalovszky Valér, Vass Béla gróf, Sztaray Gábor gróf, Bornemissza Lipót báró, Széchenyi Viktor gróf, Nehrebeczky György, Fáy Gyula és Eipthay Géza. Bárunkat is jelentették be lemondásukat Návay János, Bittó Dénes, Hertelendy Ferencz, Ifj. Ugron Gábor, Károlyi Gyula gróf és még többen. A főispánok egyelőre helyükön maradnak s csak az új belügyminiszter fogja lemondási kérvényüket elintéztetni.

Mi a „Vasárnap” célja?

A „Vasárnap” célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és szerető magyar és első sorban derek református magyar véreinknek komoly irányú, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmány, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének megismertetésével, hogy azok teljesítése által igaz keresztényen magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra”?

A „Vasárnap” előfizetési díja évente 50 fillér, azaz 500 korona, fél évre 250 fillér, azaz 2500 korona, negyed

évre 1 korona 25 fillér. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap” kiadóhivatala címére Marosvásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést célszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni. Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elő. A „Vasárnap” jutányos áron hirdetésekét is elfogad.

Főmunkatársak:

Bedőházi János orsz. képviselő Maros-Vásárhely
Dávid Gyula ref. lelkész Élesd
Dr. Dekáni Kálmán ref. tanár Maros-Vásárhely
Domby Lajos ref. lelkész-esperes Gyula, Békésmegye
Dénes József ref. lelkész M.-Bölkény
Dr. Gidófalvy István kir. közjegyző Kolozsvár
Kenessey Ida Kolozsvár
Király Béla ref. lelkész H.-Bodon
Molnár Imre ref. lelkész Bardóc
Szuhay Benedek ref. lelk. és egyh. m. főjegyző Sajókápolna
Szentmiklossy József ref. lelkész Rákóczi falva
Dr. Szász Károly árvaszéki bíró Maros-Vásárhely
Ifj. Szűcs Károly Matócs, Szathmármegye
Zih Sándorné Berettyó-Ujfalu
Tárkányi György ref. vallásnár Kolozsvár
Trozner Lajos ref. koll. tanár Maros-Vásárhely
S. Váradi Albert ref. theol. Kolozsvár
Uray Sándor ref. felső leányisk. vallásnár Debrecen

Agrár Takarékpénztár Részv.-Társ.

Maros-Vásárhelyt.

Fiók-intézetek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosföldas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sepsisziget, Székelykeresztúr, Székelyudvarhely.

Befizetett alaptőke: 1500 000 korona

Takarékbetétek: 8 millió korona.

A takarékossgot a lakosság minden rétegében előmozdítandó, a erikai módon **kazi takarékperselyek** izléses és csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül **ingyen** bocsátunk felénk rendelkezésére, a melyek által még a legkisebb összegek is könnyű módon megakaríthatók. Ezen házi takarékperselyeknek azon nagy előnyük van, hogy azokból pénzt a mi közbejöttünk nélkül kivenni nem lehet és így a fél annak kísértésnek hogy a megtakarított pénzt esetleg céltalanul elköltsék, **könnyen** ellentállhat. Ha legalább egy korona a perselyében összegyűlt szíveskedjék intézetünkhöz járadni, a mikor a megtakarított összeget a perselyből a t. cím jelenlétében kivesszük és a betéti könyvecskéjébe javára írjuk. A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk és a pénzügyűjtés újból kezdődik.

Agrár Takarékpénztár r. t.
M. Vásárhely,